

Grupės susitarimas

- ✓ Konfidencialumas
- ✓ Pagarba požiūriui. Galima sutikti arba nesutikti su požiūriu, bet ne su žmogumi
- ✓ Pagarba žodžiui: galimybė pasakyti, išklaudyti ir atsakyti (replikuoti)
- ✓ Pagarba pasirinktam individualiam gyvenimo būdai, metodikai ir pan.

Socialinių
įgūdžių
stoka

Sunkumas
skaityti

Dėmesio
sutrikimas

Koordinacijos
sutrikimas

Sunkumai mokykloje

Hiperaktyvumas

Prieštaravimo
sutrikimas

Netolerancija
triukšmui
(garsui)

Rašymo
sunkumai

Selektyvinis
mutizmas

Vienas poreikis gali koreliuoti su kitu. Nėra iškristalizuoto autizmo, nėra išgrynintos disleksijos arba išgryninto hiperaktyvumo

Aš galiu jaustis **subartas**, jei kalbi su manimi pakeltu balsu (garsiau, griežtesniu balsu)

Aš negaliu apibrėžti, kas man negerai

Aš ne visada logiškai mąstau. Neigiamą reakciją gali sukelti bet kas, pvz., ne vietoje padėtas mano trintukas

Aš **nepamenu** visų tavo pasakytų instrukcijų

Nuovargis ateina neįspėjęs.

Aš galiu nesuprasti laiko: ką reiškia 14 ar 20valanda.

Klausk manęs tik vartodamas **tikslų** žodį

- Ar gali atidaryti langą?
- Galiu
- Kodėl neatidarei?
- Neprašei

Leisk pabūti vienam

Leisk man pasirinkti

Aš ne visada tiksliai pamenu įvykius

Tėvų balsas

Bendravimas su tėvais – esminis dalykas bet kurio tipo mokykloje

Individualioji metodika
(humanistinė metodika)

Individo profilis

Vaiko balsas

Individualus požiūris į vaiką – esminis dalykas

Lituanistinė etnokultūros ir dramos mokykla "Bitė"

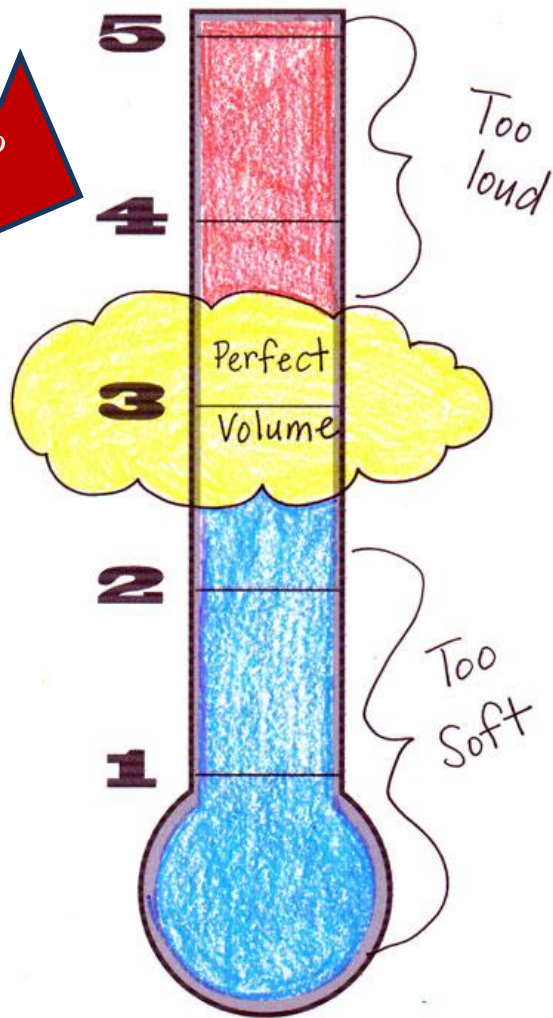
www.mokyklabite.co.uk

Garsas

Naudojamas triukšmo netoleruojančio vaiko

3 suprantami ženklai

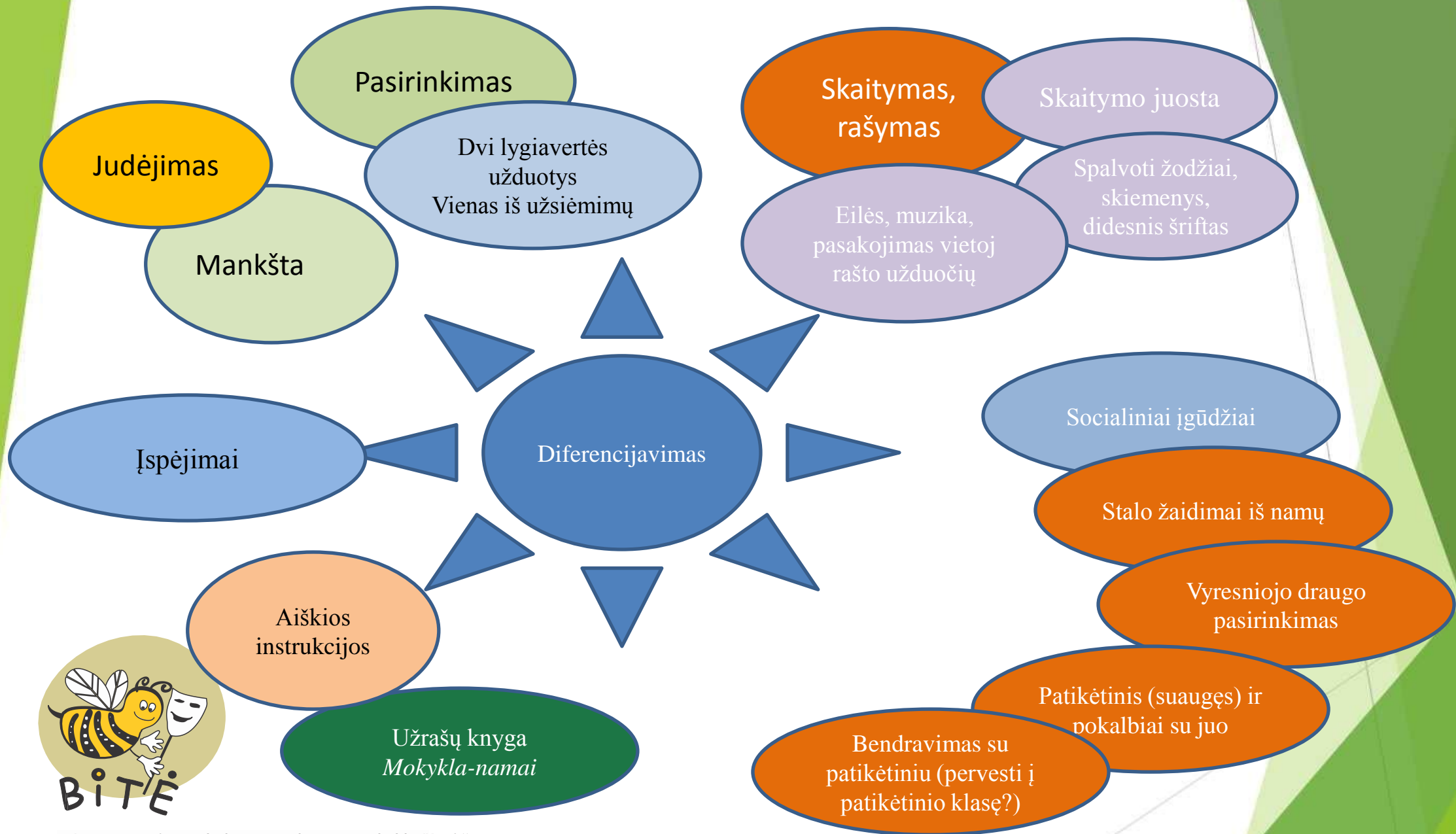
Naudojamas garsiai kalbančiam vaikui

Prisijungia ir mokytojas, mokiniai

Ausinės
Ausų kamštukai

Jei lituanistinėje mokykloje mokosi vaikas su spec. poreikiais

Galite paskatinti tėvus kreiptis į:

- Mokymo įstaigos spec. poreikių koordinatorių (SENCO)
- Šeimos gydytoją (GP)
- Logopedą (kalbos centrą) (SaLT)
- Kreiptis į Tėvų partnerystės tarnybą (PPS) arba SEND IASS (Special Educational Needs and Disability Information, Advice and Support Service)

- Pasikalbėti su tėvais
- Išsakyti pastebėtus sutrikimus, bet **ne diagnozuoti!!!**
- Difrencijuoti programą
- Sudaryti individualiąją mokymosi programą
- Suteikti kitą įmanomą pagalbą

Lituanistinė etnokultūros ir dramos mokykla "Bitė"

www.mokyklabite.co.uk

Pagalba bendrojo lavinimo JK mokyklose

Kuris atsakymas teisingas?

Bendrojo lavinimo mokykla vaikui su spec poreikiais gali skirti daugiausia:

- 4 000 svarų per metus
- 8 000 svarų per metus
- 10 000 svarų per metus

Mokykla negali suteikti pagalbos vaikui su spec. poreikiais, nes klasėje nėra mokytojo asistento

- Tiesa
- Netiesa

Lituanistinė etnokultūros ir dramos mokykla "Bitė"

www.mokyklabite.co.uk

Pagalba bendrojo lavinimo JK mokyklose

Kuris atsakymas teisingas? Kas legalu, kas nelegalu?

Teikti paraišką valstybiniam įvertinimui (Statutory assessment) gali:

- Mokykla
- Tėvai
- Bet kas suinteresuotas
- Mokykla, tėvai, bet kas suinteresuotas

Paraiška atmesta dėl įrodymų trūkumo. Tėvai gali:

- Teikti apeliaciją
- Negali teikti apeliacijos, nes paraiška atmesta motyvuotai

Vaikas negauna pagalbos mokykloje todėl, kad:

- Neturi patvirtintos diagnozės
- Klasėje mokosi 5 vaikai su spec. poreikiais, tad ne visi gali gauti reikiamą pagalbą. Biudžetą reikia paskirstyti.
- Visi vaikai su spec. mokymosi poreikiais gali gauti pagalbos, nes mokyklos turi paskirtą biudžetą (delegated funding)

Pagalba bendrojo lavinimo JK mokyklose

Porose aptarkite situaciją

Petras rodo autizmo bei elgesio ir emocinio sutrikimo ženklų. Elgesys sudėtingas ir nenuspėjamas. Pusę dienos vaikas gauna individualią pagalbą. Antrą dienos pusę Petras neturi asistento, kad jam padėtų. Dėl jo sutrikimų, popiet Petro elgesys dar labiau nenuspėjamas.

Vaikas buvo išmestas iš mokyklos 3 kartus per trimestrą. Mama pasiima vaiką iš mokyklos visada, kai tik direktorė paskambina.

Lituanistinė etnokultūros ir dramos mokykla "Bitė"

www.mokyklabite.co.uk

Pagalba bendrojo lavinimo JK mokyklose

Atsakymas:

- Petras gauna pagalbos apie 15 val. per savaitę (9-12 val.) Tai – daugiau nei paskirtasis biudžetas (delegated funding).
- Ar svarstytas valstybinio įvertinimo prašymas (statutory assessment)?
- Jei vaikas buvo išmestas arba yra rizika būti išmestam, turi būti svarstoma VĮ paraiška.
- Kiek vaikui metų? Privalomo mokyklinio amžiaus vaikas turi teisę visą dieną praleisti mokykloje. Pasiėmimas “bet kuriuo metu” yra nelegalus.
- Privalu neatidėliojant svarstyti paraišką valstybiniam įvertinimui.

Pagalba bendrojo lavinimo JK mokyklose

Vaikas turi valgymo sutrikimų bei nepakankamai išsivysčiusią smulkiąją motoriką – jam reikalinga pagalba valgant. Patvirtinta diagnozė autizmas. Vaikas neištveria triukšmo. Mama pasiima vaiką iš mokyklos kiekvieną dieną per pietus, dėl triukšmo bei todėl, kad nėra, kas vaikui padėtų valgyti. Po pietų vaikas parvežamas atgal.

Lituanistinė etnokultūros ir dramos mokykla "Bitė"

www.mokyklabite.co.uk

Pagalba bendrojo lavinimo JK mokyklose

Apsvarstyti, kokia pagalba suteikiama
Ar yra individualusis mokymosi planas?
Aptarti, kas ir kaip padės vaikui pietų metu.
Prašyti paimti vaiką iš mokyklos pietų metu yra nelegalu, jei vaikas nepažeidė vidaus tvarkos taisyklių, kurios sąlygoja išmetimą (lunch time exclusion)

Lituanistinė etnokultūros ir dramos mokykla "Bitė"

www.mokyklabite.co.uk

Pagalba bendrojo lavinimo JK mokyklose

Kuris atsakymas teisingas?

Naujos mokyklos pasirinkimas:

- Turiu teisę aplankyti mokyklą, bet negaliu įeiti į klasę, kai mokosi vaikai
- Turiu teisę aplankyti mokyklą bei apsilankyti klasėje ir trumpai joje pabūti
- Negaliu aplankyti mokyklos, nes pagal esamą tvarką turiu užpildyti paraišką ir ją nunešti į savivaldybę
- Savivaldybė parinks mokyklą, kadangi vaikas turi spec. mokymosi poreikių

Mokykla atsisakė priimti vaiką, nes:

- Toje klasėje jau mokosi 4 vaikai su spec. mokymosi poreikiais
- Mano vaiko buvimas toje mokykloje kelia grėsmę kitiems vaikams, mokyklos resursai nebus panaudojami efektyviai
- Neturi vietų

Pagalba bendrojo lavinimo JK mokyklose

Kuris atsakymas teisingas?

Mano vaikas turi Valstybinio įvertinimo dokumentą (Statement of SEN arba EHCP). Iš mokyklos grįžta susikrimtęs, nervingas, ėmė kramtyti nagus, žnaibytis rankas. Nematau reikiamo progreso. Aš:

- Keičiu mokyklą
- Susitariu dėl susirinkimo su spec. poreikių koordinatoriumi (SENCO) ir kartu apsvairstom vaiko VĮ dokumentą (arba EHCP)
- Rašau skundą mokyklos direktoriui, paskui skundą savivaldybei
- Susitariu dėl susirinkimo su spec. poreikių koordinatoriumi (SENCO) ir kartu apsvairstom vaiko VĮ dokumentą (arba EHCP). Identifikuoju VĮ dokumento vietas, kur pagalba neteikiama. Jei po protingo termino niekas nesikeičia, rašau skundą vaiko bylos koordinatoriui.

Pagalba bendrojo lavinimo JK mokyklose

Kuris atsakymas teisingas?

Noriu keisti mokyklą (ieškau pirmosios mokyklos savo vaikui). Galiu ieškoti:

- Tik savo gyvenamojoje savivaldybėje
- Galiu ieškoti savo savivaldybėje arba už jos ribų
- Patinka mokykla, kuri yra už 2.5 mylios, bet negaliu teikti paraiškos, nes negalėsiu nuvežti vaiko į mokyklą pati (pats)
- Galiu ieškoti mokyklos savo savivaldybėje ir už jos ribų, kuri yra 2.5 mylio atstumu, nes galiu prašyti transporto.

Vaikas turi elgesio ir emocinių sutrikimų, dispraksijos bei hiperaktyvumo sutrikimus. Elgesys - sunkiai nuspėjamas. Vaikas sunkiai kalba bei neturi pavojaus pojūčio.

Klasė vyksta į zoologijos sodą. Vaikas negali vykti dėl šių sutrikimų, nes mokykla neturi, kas vaiko prižiūri kelionės metu. Tai:

- Normalu. Vaikas turėtų likti mokykloje bei kitu būdu pasimokyti, pvz., pažiūrėti kelionės video etc.
- Gali būti diskriminavimo atvejis, galima teikti diskriminavimo paraišką svarstymui per 6 mėn. nuo diskriminavimo atvejo
- Vienas iš tėvų gali vykti kartu į kelionę, kad užtikrintų vaiko saugumą

Nuorodos

Susiraskite pagalbą ten, kur gyvenate (find your local IAS Service):

<http://www.iassnetwork.org.uk/>

<http://www.ipsea.org.uk/contact>

<http://www.cafamily.org.uk/>

Code of Practice:

[https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/398815/SEND Code of Practice January 2015.pdf](https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/398815/SEND_Code_of_Practice_January_2015.pdf)

Išmetimai iš mokyklos

<http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20130401151715/http://www.education.gov.uk/publications/eOrderingDownload/Exclusion%20guidance%202008.pdf>

SEN Guide for parents and carers

Local Ombudsman

SEN Mediation

<https://www.gov.uk/special-educational-needs-disability-tribunal>

